

Міністерство
освіти і науки
України

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Механіко-технологічний факультет
НДІ техніки та технологій
Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

Представництво Польської академії наук в Києві
Польська академія наук відділення в Любліні
Академія інженерних наук України
Українська асоціація аграрних інженерів

90 річниця механіко-технологічного факультету
НУБіП України присвячується

**ЗБІРНИК ТЕЗ
доповідей
II Міжнародної
науково-практичної конференції
«Автомобільний транспорт та інфраструктура»**

AutoTransport and Infrastructure

11-13 квітня 2019 року
м. Київ

УДК 341. 5

**ВАРІАНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ
ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ПОБЛИЗУ РОТНИХ ТА
ВЗВОДНИХ ОНОРИХ ПУНКТІВ.**

Кузнєцов Борис Тимофійович, к.т.н., доцент

Національний університет оборони України

E-mail i_g_o_r@i.ua

Мусієнко Ігор Павлович

Головна інспекція Міністерства оборони України

E-mail i_g_o_r@i.ua

Через вогневий вплив противника, тривале перебування техніки на позиціях ротних (взводних) опорних пунктів (РОП, ВОП), блокпостів (БП) та несприятливі фізико-географічні умови виникають відмови техніки. В умовах розосередженості ротних (взводних) опорних пунктів (блокпостів), високої інтенсивності обстрілів, дій диверсійно-розвідувальних груп противника чинний склад рухомих ремонтно-відновлювальних органів (РВО) озброєння та військової техніки (ОВТ) не завжди безпечно може виконувати завдання з відновлення ОВТ поблизу та на позиціях РОП, ВОП, БП.

Значною є проблема своєчасного відновлення технічної готовності техніки РОП, ВОП, БП, розосереджених на місцевості, в умовах постійних обстрілів з боку противника, а також проблема збереження сил і засобів РВО ОВТ.

Орієнтовно, на кожному з РОП, ВОП або БП, розосереджених на місцевості, може одночасно перебувати 4–10 од. різної техніки.

Унаслідок вогневого ураження з боку противника (артилерії або протитанкових засобів, атак диверсійно-розвідувальних груп) можуть виникнути

пошкодження корпусів, ходових частин, трансмісій машин, систем живлення, короткі замикання електрообладнання тощо. Поряд з переліченими відмовами мали місце відмови через простоювання (розряджання акумуляторних батарей, витікання експлуатаційних рідин, розгерметизація пневматичних систем тощо).

Згідно з [2–5] в укриттях поблизу лінії зіткнення з противником відновлення техніки під час бойових дій повинні здійснювати позаштатні групи технічного забезпечення, зокрема, ремонтно-евакуаційні групи, евакуаційні та ремонтні групи, які формуються тимчасово із штатних РВО ОБТ. Під час бойових дій зразки, наприклад, бронетанкову техніку зі слабкими пошкодженнями відновлюватимуть такі засоби, як броньована ремонтно-евакуаційна машина БРЕМ-1 (БРЕМ-2) та майстерні ТРМ (МТО-80). Ремонт і технічне обслуговування зразків ОБТ зі слабкими пошкодженнями здійснюватимуть такі майстерні як МТО-АТ-М1, (МРС-АТ-М1).

Під час відновлення технічної готовності техніки на позиціях РОП, ВОП чи БП в умовах постійних артилерійських обстрілів та дій диверсійно-розвідувальних груп мали місце втрати сил та засобів цих РВО та зниження їх середньодобових виробничих можливостей. Тому, на позиціях здійснювати відновлення недоцільно, оскільки позиції “пристріляні” противником.

Через розосередженість РОП, ВОП чи БП сили і засоби РЕГ не встигали своєчасно відновлювати технічну готовність та обслуговувати БТТ і АТ.

Зазначені проблеми спонукають розробити один із можливих варіантів відновлення технічної готовності на розосереджених РОП, ВОП чи БП техніки. Тривалість виконання завдань за цим варіантом, силами і засобами РОП, ВОП чи БП дозволяє здійснити поетапні заходи з відновлення технічно неготової техніки.

Матеріали [1 – 3] дозволяють визначити раціональний склад сил та засобів та способи застосування ремонтно-евакуаційних груп (РЕГ) та розробити варіант організації відновлення техніки у районах проведення антитерористичної операції.

На рис. 1 показано варіант організації відновлення військової техніки поблизу ротних та взводних опорних пунктів.

Використовуючи [1 – 3], доцільно застосувати РЕГ у складі БРЕМ-1 – 1 од., ТРМ (МТО-80) – 1 од., МТО-АТ-М1 (МРС-АТ-М1) – 1 од. для відновлення техніки. Обладнання БРЕМ-1 і майстерень забезпечує усунення пошкоджень поверхонь корпусів, ходових частин, трансмісій машин, систем живлення, коротких замикань електрообладнання тощо.

З метою зниження уваги з боку противника до процесу відновлення доцільно по черзі висувати сили і засоби РЕГ до попередньо підготовлених укриттів (ремонтних позицій).

Заздалегідь у призначеній ділянці одна БРЕМ-1 з метою захисту сил і засобів РЕГ готує по черзі (послідовно) укриття (ремонтні позиції № 1, № 2 та № 3) позаду РОП, ВОП чи БП. При цьому, відстань між укриттями, де будуть розміщені сили і засоби РЕГ, повинна бути такою, як відстань між РОП, ВОП чи БП.

Після підготовки кожного з укриттів (ремонтних позицій № 1, № 2 та № 3 відповідно) (див. рис. 1) до прибуття рухомих майстерень БРЕМ-1 по черзі

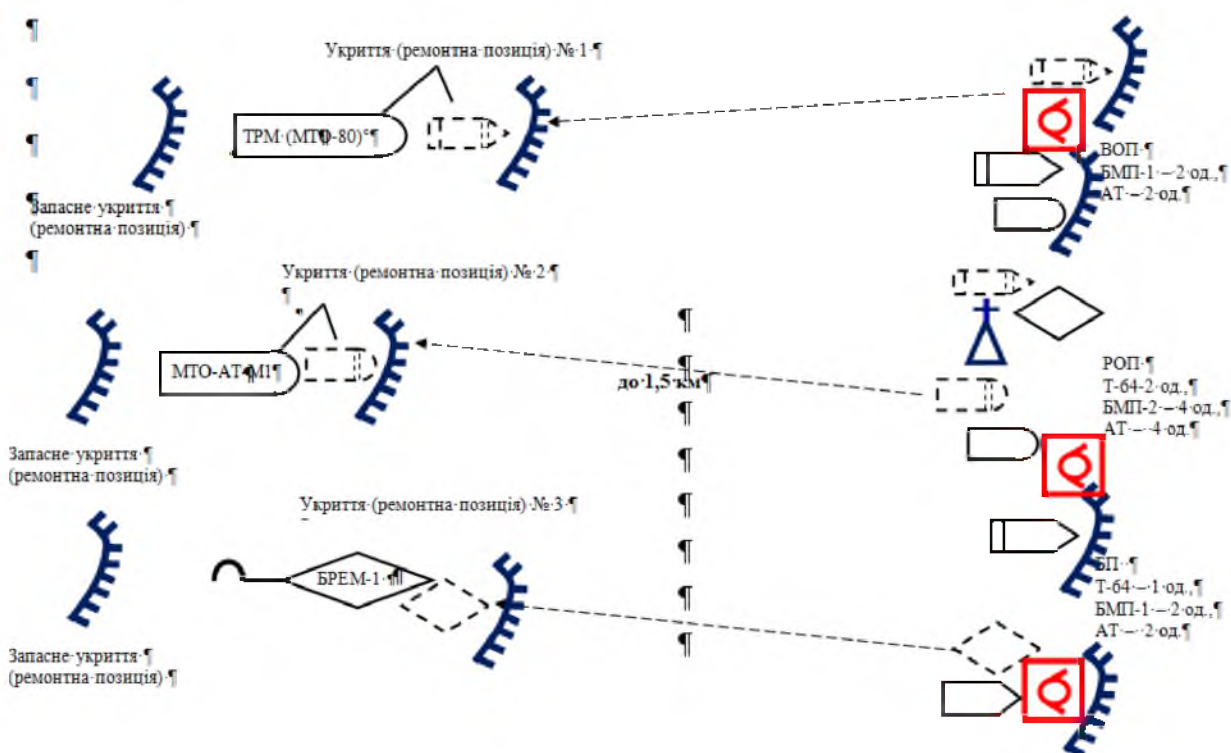
евакууює в укриття (ремонтні позиції) зразки БТТ або АТ, що відмовили, імітуючи відведення техніки, та розміщує їх в укриттях (на ремонтних позиціях).

Після підготовки кожного із укриттів (ремонтних позицій № 1, № 2 та № 3 відповідно) (див. рис. 1) та евакуації пошкоджених зразків на них по черзі прибувають рухомі майстерні та ремонтують евакуйовані зразки БТТ або АТ відповідно.

На рис. 1 видно, що розміщення укриттів (ремонтних позицій № 1 – 3) забезпечує їх захист та оборону з боку РОП, ВОП чи БП, а також їх приховане розосереджене розміщення на місцевості (РОП або ВОП або БП) перешкоджатиме противнику виявляти та уражати підготовлені укриття (ремонтні позиції № 1 – 3).

Після евакуації по черзі двох зразків, що відмовили в укриття (ремонтні позиції № 1 і № 2) (див. рис. 1), екіпаж БРЕМ-1 готує укриття (ремонтну позицію № 3), евакуює третій зразок та бере безпосередню участь у його відновленні у цьому укритті.

За необхідності екіпаж БРЕМ-1 може підготувати та замаскувати запасні укриття (ремонтні позиції) для відходу майстерень на них

Рис. 1. Варіант організації відновлення військової техніки поблизу ротних та взводних опорних пунктів.. Технічні засоби відновлення: БРЕМ-1 – 1 од., ТРМ (МТО-80) – 1 од., МРС-АТ-М1 (МТО-АТ-М1) – 1 од

У разі виявлення укриттів (ремонтних позицій № 1 – 3) засобами повітряної розвідки противника екіпажі ремонтних засобів можуть приховано відійти на (запасні) укриття (ремонтні позиції), а залишені укриття (ремонтні позиції № 1 – 3) можуть відігравати роль хибних об'єктів для засобів повітряної розвідки противника.

Таким чином (див. рис. 1), суть варіанта організації відновлення військової техніки поблизу ротних та взводних опорних пунктів полягає у послідовній підготовці укриттів (ремонтних позицій) одним екіпажем БРЕМ-1, послідовній евакуації екіпажем БРЕМ-1 пошкоджених зразків техніки у підготовлені укриття (ремонтні позиції), послідовному прибуванні в укриття (на ремонтні позиції) ремонтних засобів, де вже очікують ремонту пошкоджені зразки техніки. В укриттях (на ремонтних позиціях № 1 – 3) екіпаж БРЕМ-1 та кожний із екіпажів ремонтних засобів діятимуть окремо один від іншого, не привертаючи на себе уваги противника.

Практика свідчить, що під час організації такого відновлення в укриттях (на ремонтних позиціях) успішно здійснюється відновлення техніки в обороні (зварювальні та мідницькі роботи, роботи з ремонту пневматичного, гідравлічного та електричного обладнання, заміна агрегатів: двигунів, мостів, коробок передач, роздавальних коробок тощо). Поряд з переліченими відмовами усуватимуться відмови, що виникли через простоювання (ремонт та заряджання акумуляторних батарей, герметизація гідравлічних та пневматичних систем тощо).

З огляду на незначну відстань до позицій РОП, ВОП чи БП, водії машин можуть одержати технічну допомогу від екіпажів майстерень та обслужити свої машини безпосередньо на позиціях (усунути підтікання, замінити гумотехнічні вироби, провести регульовальні роботи, поповнити експлуатаційні матеріали тощо). Рекомендований варіант організації відновлення техніки у районах проведення антитерористичної операції дозволяє обмежити чисельність та розосередити склад сил та засобів РЕГ техніки поблизу лінії зіткнення з противником; знизити увагу з боку противника до процесу відновлення та проводити роботи з відновлення послідовно та приховано; уникнути або значно знизити втрати сил та засобів РЕГ техніки.

Література

1. Шуєнкін, В. О. Теоретичні основи технічного забезпечення військ (сил): посіб. для наук.-дослід. установ, учб. закладів МО, а також для осіб, які вирішують питання, пов'язані з тех. забезпеченням військ (сил) / В. О. Шуєнкін. – К. ЦНДІ ЗС України., 2004. – Ч. 1. – 672 с.
2. Технічне забезпечення військ (сил) у операції і бою: підручник / В. О. Шуєнкін, І. С. Ішутін, О. І. Хазанович та ін.; під ред. М. І. Шапталенка. – К.: НАОУ, 2001. – 616 с.
3. Технічне забезпечення військ (сил): навч. посіб. / О. І. Хазанович, І. С. Ішутін, В. В. Івченко та інші. – К.: НАОУ, 2006. – 188 с.